A. D. 1934 CURRENDA Nrus I

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

SACRA PAENITENTIARIA APOSTOLICA

(OFFICIUM DE INDULGENTIIS)

DECRETUM

CIRCA INDULGENTIAS RECITATIONI ROSARII ET PIO VIAE CRUCIS EXERCITIO QUIBUSDAM IN ADIUNCTIS LUCRANDAS.

Saepius huic Sacro Tribunali supplices libelli oblati sunt ut animum Summi Pontificis intentum facere dignaretur in difficultates, quibus non raro obnoxii sunt christifideles, gestandi scilicet in manu, prout generatim praescriptum est, sive coronam pro acquirenda maiore indulgentiarum parte, quae recitationi sancti Rosarii sunt adnexae, sive Crucifixum pro lucrandis indulgentiis Viae Crucis, adnexis recitationi viginti *Pater*, *Ave* et *Gloria*, quod quidem in eorum favorem conceditur, qui impediuntur, quominus iter quatuordecim stationum complere queant. Hae supplicationes eo spectant ut idem Sacrum Tribunal a Summo Pontifice indultum benigne ab huiusmodi implenda praescriptione, his difficultatibus occurrentibus, obtineat.

Infrascriptus Cardinalis Paenitentiarius Maior, in audientia sub die vigesima Octobris proxime elapsi, prout sui officii erat, de his petitionibus Ssmum D. N. Pium Pp. XI certiorem reddidit, qui vehementer exoptans, ut quantum fieri possit, usus utriusque salutaris exercitii facilior evadat, ideoque maior frequentia in dies succrescat, sive quia sacratissimi Rosarii cultus Genitrici Dei Mariae est gratissimus atque ad eius maternam protectionem impetrandam efficacissimus, sive quia erga Iesum Crucifixum pietas aptissima est ad christianos animos sancte commovendos ad memoriam recolendam mysteriorum Redemptionis, cuius hoc anno exiens undevicesimum saeculum ut perquam solemniter commemoraretur Ipse voluit et imperavit, — praefatarum difficultatum valore mature et aeque perpenso atque recognito, nolensque eas obstaculum fore allaturas spiritualibus beneficiis, quibus christifideles frui valeant- benigne concedere dignatus est ut quoties vel causa operis manualis vel propter aliam rationabilem causam oriatur impedimentum, quominus, iuxta praescriptiones, in manibus gestari queant vel corona vel Crucifixus, quibus accessit benedictio ad lucrandas Indulgentias vel Ssmi Rosarii vel Viae Crucis, possint cuncti fideles easdem lucrari, dummodo recitatione, de qua agimus, durante, secum quomodocumque coronam vel Crucifixum deferant.

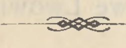
Praesentibus, absque Apostolicarum Litterarum expeditione, in perpetuum vali, turis, contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die 9 Novembris 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. † S.

I. Teodori, Secretarius.

Dwunasta rocznica wstąpienia Ojca św. Piusa XI na Stolicę Piotrową

Wyznaczamy niedzielę 11 lutego na tę rocznicę i zarządzamy, aby we wszystkich kościołach diecezji odprawiło się solenne nabożeństwo dziękczynne, t. j. suma z kazaniem okolicznościowem i „Te Deum".

Wszystkie zaś stowarzyszenia i zakłady katolickie powinny urządzić tego dnia, gdzie to możliwe, uroczyste obchody, a przynajmniej postarać się o wygłoszenie odpowiedniego odczytu.

Redukcja ciężarów fundacyjnych

Na mocy upoważnienia, otrzymanego od Stolicy Apostolskiej reskryptem św. Kongregacji Soboru za pośrednictwem św. Kongregacji Konsystorjalnej z dnia 23. X. 1933 L. 805, przedłużamy na najbliższe pięciolecie ważność tych wszystkich dekretów redukcyjnych, któreśmy w związku z waloryzacją papierów wartościowych czy też na osobne wniesione do Nas prośby wydali, o ile warunki fundacyjne nie uległy znaczniejszej zmianie na lepsze; w tym bowiem wypadku należałoby Nas zawiadomić, celem wydania ponownego zarządzenia.

† Franciszek, Bp.

Obowiązki Proboszcza

w sprawach budowy i naprawy budynków kościelnych i beneficjalnych

Według przepisów prawa kościelnego proboszcz jest rządcą parafji, a wikary jedynie współpracownikiem i pomocnikiem proboszcza i w jego osobie ma widzieć swego przełożonego (Stat. 73).

Administracja majątku kościelnego i beneficjalnego należy do proboszcza, a więc stawianie budynków, remont czy malowanie kościoła należy do proboszcza a nie do wikarego i proboszcz odpowiada przed Ordynarjuszem za gospodarkę powierzonego mu dobra — a nie wikarjusz.

Według Statutu 263, 264, 265, 266 — musi mieć proboszcz pozwolenie z Kurji Biskupiej na wszelkie budowy, musi przedłożyć plany i kosztorys do zatwierdzenia (Stat. 175) i nie wolno mu działać w tych sprawach samowolnie — a tem mniej nie wolno wikaremu.

W czasie wakansu beneficjum nie wolno ks. administratorowi rozpoczynać jakiejkolwiek budowy czy przybudówki, ani nie wolno podejmować remontu. Na roboty bezwzględnie konieczne musi mieć pisemne pozwolenie Kurji.

Wstrzymanie egzekucji z tytułu należności za ubezpieczenie służby kościelnej

Ministerstwo Opieki Społecznej. Nr. 9995/U. D. Warszawa, dnia 18 grudnia 1933. Do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie, w Warszawie, w Poznaniu.

Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zakomunikowanie Kasom Chorych, podległym nadzorowi Okręgowego Urzędu, pisma o treści następującej:

Na podstawie porozumienia z Episkopatem Polski, Ministerstwo Opieki Społecznej poleca wstrzymać do dnia 1 kwietnia 1934 r. przeprowadzanie egzekucji do majątku księży proboszczów z tytułu należności za zaległe składki ubezpieczeniowe i odsetki zwłoki, przypadających od ubezpieczenia służby kościelnej.

Ministerstwo Opieki Społecznej zaznacza zarazem, że Episkopat Polski, niezależnie od powyższego, zaleci Duchowieństwu regularne opłacanie bieżących składek i spłacanie również, w miarę możności, zaległych należytości instytucyj ubezpieczeń społecznych.

(—) J. Wł. Lgocki, Dyrektor Departamentu

Rozporządzenie
o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych

Podajemy do wiadomości P. T. Duchowieństwu wyjątek rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 632) *o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych.*

Rozdział VI.

Produkcje zakazane

Art. 13. Zakazane są przedsięwzięcia rozrywkowe przeciwne prawu albo zagrażające bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, a w szczególności produkcje:

a) szkodliwe dla interesu państwowego Rzeczypospolitej,
b) obrażające uczucia narodowe,
c) obrażające uczucia religijne kościołów i związków religijnych przez Państwo uznanych,
d) mogące przyczynić się do zdziczenia obyczajów lub demoralizacji,
e) stanowiące propagandę lub gloryfikację przestępstw,
f) ośmieszające arcydzieła literatury polskiej lub złośliwie je zniekształcające,
g) złośliwie przedstawiające w ujemnem świetle polską rzeczywistość,
h) wkraczające w dziedzinę hypnotyzmu i sugestji, o ile miałyby odbywać się przy udziale osób z pośród publiczności.

Rozdział VII.

Przepisy porządkowe.

Art. 14. § 1. Programy przedstawień (produkcyj) ze wskazaniem miejsca, czasu, przeznaczonych do wykonania utworów i biorącego w nich udział personelu powinny być dostarczane powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przedstawień w miarę ustalania tych programów, a w każdym razie najpóźniej na 24 godziny przed przedstawieniem.

§ 2. Programy te powinny być przed rozpoczęciem sprzedaży biletów podane do wiadomości drogą wywieszenia ich przy wejściu do pomieszczenia, gdzie przedstawienie ma się odbywać i miejscach przeznaczonych do sprzedaży biletów. Przedruk programów nie podlega żadnym ograniczeniom.

§ 3. W razie konieczności zmiany programu należy o tem niezwłocznie podać do wiadomości władz i obwieścić sposobem wskazanym w paragrafie poprzednim. Osoby, które nabyły bilety przed obwieszczeniem zmiany, uprawnione są do zwrotu biletów i otrzymania wpłaconej za nie należności.

Art. 15 Zapowiedziane przedstawienia (produkcje) powinny rozpoczynać się dokładnie w czasie wskazanym w programach i afiszach.

Art. 16. Celem kontroli przestrzegania przepisów i warunków tudzież nadzoru artystycznego, oraz dla celów reprezentacyjnych, urządzający przedsięwzięcie ma obowiązek oddania do dyspozycji władz bezpłatnie najwyżej 6 miejsc. Obowiązek ten określa szczegółowo władza, udzielająca pozwolenia na przedsięwzięcie.

Art. 17. § 1. Powiatowa władza administracji ogólnej może zawiesić wykonanie utworu aprobowanego, jeżeli w tym czasie zajdą lub wyjdą na jaw okoliczności, na to, że produkowanie utworu zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

§ 2. Powiatowa władza administracji ogólnej może również zawiesić wykonanie utworu, jeżeli ma dostateczne podstawy do przypuszczenia, że wykonanie to miałoby odbyć się z pogwałceniem praw autorskich.

W roku 1933 odprawili rekolekcje P. T. Księża

Bach Jan, Badowski Józef, Baliński Franciszek, Bączewski Stanisław, Bączyński Jan, Bibro Jan, Biernat Wojciech, Biliński Andrzej, Birnbaum Leon, Brodowicz Rudolf, Brożek Roman, Bryja Józef, Bukowiec Wojciech, Bułat Tomasz, Burgiel Jan, Całka Alojzy, Chłoń Michał, Chmiel Adam, Chrobak Walenty, Ciekliński Franciszek, Cierniak Andrzej, Czerw Stefan, Czerwiński Jan, Czuj Jan, Dąbrowski Jan, Dobrowolski Władysław, Drożdż Jan, Duchiewicz Roman, Dyda Franciszek, Dydyński Mieczysław, Dziedziak Bernardyn, Florek Marcin, Franczak Józef, Gadowski Walenty, Gawroński Antoni, Gazda Stanisław, Granicki Jan, Grądziel Józef, Grochowski Jan, Grotowski Michał, Gruszowiecki Leon, Habas Franciszek, Habela Marjan, Hachaj Franciszek, Heller Adam, Herr Franciszek, Jachtyl Jan, Janik Antoni, Jarosz Jan (emer.), Jaworski Stefan, Jeż Michał, Juszczyk Andrzej, Kaczmarczyk Tadeusz, Kaliciński Józef, Kalisz Bronisław, Kamionka Stefan, Karbowski Stanisław, Kędra Władysław, Kloch Józef' Kmieciński Franciszek, Kocańda Hilary, Kocjan Stanisław, Kolarz Antoni, Kopernicki Władysław, Kornaus Wojciech, Koterbski Józef, Kozieja Józef, Kozieja Stanisław, Krawczyk Leopold, Król Stanisław, Kruczek Stanisław, Krzemień Stanisław, Kuc Władysław, Kuc Michał, Lachman Adolf, Lalik Władysław, Latocha Józef, Lech Jan, Ligęza Jan, Lipień

Jan, Lisowski Michał, Litwin Kazimierz, Litwiński Dominik, Lubelski Józef, Łach Stanisław, Łazarski Kazimierz, Łącki Walenty, Machniak Wojciech, Maciaszek Piotr, Maryański Józef, Mastalerz Józef, Mazur Roman, Mendrala Władysław, Michalik Jacek, Michalski Ewaryst, Misiak Józef, Młynarczyk Józef, Młyniec Wojciech, Motyka Stefan, Mucha Leon, Mucha Walenty, Musiał Ludwik, Müller Stefan, Mysor Władysław, Nagórzański Jan, Oleksik Antoni, Orzech Wojciech, Orzechowski Bernard, Pabjan Jan, Pabis Jakób, Padykuła Józef, Pajdo Franciszek, Palka Jan, Pałys Bronisław, Pawłowski Stefan, Piechura Mikołaj, Piękoś Franciszek, Piotrowski Walenty, Piskorz Juljan, Piszczkiewicz Szymon, Piś Andrzej, Pudełko Feliks, Put Józef, Rajca Piotr, Rapacz Andrzej, Rejowski Andrzej, Robak Tadeusz, Rodak Stanisław, Rojek Marcin, Serwin Stanisław, Siemieński Aleksander, Sitko Roman, Siwadło Ludwik, Skibniewski Alojzy, Skirło Stanisław, Słowiński Franciszek, Smoła Stanisław, Smołka Józef, Soja Kazimierz, Sroka Józef, Stańczyk Antoni, Superson Jan, Syzdek Michał, Szewczyk Józef, Szumowski Karol, Śliwa Stanisław, Śmietana Juljan, Świeykowski Bronisław, Świętoń Karol, Trytek Władysław, Twardowski Jan, Ulatowski Roman, Waleń Józef, Wałek Józef, Warchałowski Stanisław, Warecki Piotr, Wcisło Jan, Wcisło Walenty, Weryński Henryk, Wielgus Jan, Wieliński Michał, Wilczeński Jan, Wilk Jan, Wnękowicz Jan, Wojtusiak Edward, Wolski Bartłomiej, Wójcik Franciszek, Wrębski Ludwik, Wyrwa Jakób, Zachara Jan (jun.), Zachara Jan (sen.), Zalesieński Stefan, Zaskalski Jan, Zatorski Kazimierz, Zieliński Roman, Zima Jan, Złotnicki Jan.

Diecezjalny Związek Mszalny

Msze św. ze Związku Mszalnego w I-em półroczu 1934, t. j. do 30 czerwca, odprawią następujący P. T. Księża:

1. Makowicz Gabrjel, 2. Mamulski Mieczysław, 3. Margosiak Stanisław, 4. Maryański Józef, 5. Maryniarczyk Mateusz, 6. Mastalerz Józef, 7. Matras Michał, 8. Maziarz Jan, 9. Mazur Karol, 10. Mazur Franciszek, 11. Mazur Kasper, 12. Mazur Roman, 13. Mendrala Władysław, 14. Michalik Jacek, 15. Michalski Ewaryst, 16. Michałowski Bronisław, 17. Midura Józef, 18. Mika Paweł, 19. Misiak Józef, 20. Mizera Roman, 21. Młodochowski Józef, 22. Młynarczyk Józef, 23. Młyniec Wojciech, 24. Młyniec Alojzy, 25. Moryl Florjan, 26. Motyka Józef, 27. Motyka Stefan, 28. Moździoch Kazimierz, 29. Mroczek Józef, 30. Mroczka Stanisław, 31. Mróz Walenty, 32. Mucha Andrzej, 33. Mucha Leon, 34. Mucha Walenty, 35. Musiał Ludwik, 36. Müller Stefan, 37. Mysor Władysław, 38. Nagórzański Jan, 39. Nawalny Michał, 40. Niedojadło Jan, 41. Niedźwiadek Jan, 42. Niewolski Władysław, 43. Nowak Michał, 44. Nowak Stanisław, 45. Nowakowski Stanisław, 46. Odziomek Antoni, 47. Olearczyk Władysław, 48. Oleksik Antoni, 49. Okoński Franciszek, 50. Opoka Jakób.

O odprawieniu Mszy św. zechcą PT. Księża zawiadomić Kurję Biskupią.

Tydzień Propagandy Trzeźwości (1—8 lutego 1934)

Trzeźwość Obywateli — koniecznością chwili

Rodacy!

Kryzys gospodarczy klęski alkoholizmu bynajmniej nie usunął. Coraz więcej spotyka się ludzi nieszczęśliwych, którzy w kieliszku szukają ukojenia, tak bardzo w rzeczywistości złudnego. Nie baczy się na to, że alkohol wypacza charaktery, że czyni z ludzi energicznych — niedołęgów, z obywateli szlachetnych i ofiarnych — brutalnych samolubów, z młodzieńców utalentowanych, rokujących najpiękniejsze nadzieje — hulaków, a nawet złodziei grosza publicznego, z ludzi czystych obyczajów — rozpustników, że rozsadza u samych podstaw rodzinę, tę podstawową komórkę społeczną.

Dziś, gdy krociom naszych ziomków patrzy w oczy ponure widmo nędzy i głodu, o pomstę niebios woła widok nietrzeźwych, których szczególnie w miastach naszych jeszcze wciąż jest tak wielu. Czas wielki, by opinja publiczna zarzuciła dotychczasową pobłażliwość i napiętnowała to wstrętne samolubstwo, nazywając zło po imieniu. — Obywatel polski winien szczególnie w obecnej chwili być patrjotą nie słowem, lecz czynem i to czynem życia trzeźwego i ofiarnego.

Powszechne jest dziś wołanie za odrodzeniem religijno-moralnem. Jest ono niezbędnym warunkiem pomyślnej przyszłości państwa naszego, warunkiem zmiłowania Bożego nad narodem naszym. Lecz i tu na przeszkodzie stoi groźny wróg wszelkiej moralności w postaci alkoholizmu. Czyż trudno zrozumieć, iż koniecznym środkiem zaradczym jest trzeźwość obywateli?

Rodacy! Czas najwyższy ocknąć się z uśpienia i podjąć zdecydowaną walkę o przyszłość narodu. Dom rodzinny, szkoła, prasa i organizacje społeczne niechaj wspólnie z Władzą duchowną i świecką podejmą solidarną walkę z alkoholizmem, zaszczepiając w umysły i serca obywateli zdrowe zasady. Niechaj opustoszeją karczmy, a zapełnią się kościoły, czytelnie i świetlice!

Niezbędny jest nadal zbiorowy i wytrwały wysiłek tych, którzy walkę z alkoholizmem pragną systematycznie prowadzić i w niej współdziałać. Wstępujcie przeto w szeregi organizacyj przeciwalkoholowych!

Oszczędzajcie na tym najniepotrzebniejszym wydatku, a za to wspomóżcie zbawienną akcję wyzwalania narodu z niewoli nałogu stałą składką, albo jednorazową daniną.

Zarząd Główny Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej

Wydawnictwa

Ks. K. Karłowski i Ks. E. Nowicki: „*Vademecum proboszcza i spowiednika*". Praktyczny przewodnik po najczęściej zachodzących przepisach kodeksu prawa kanonicznego. Poznań 1934. Księgarnia św. Wojciecha str. 143. Cena 3'20 Zł.

Jest to w języku polskim pierwsza tego rodzaju książeczka po ukazaniu się nowego kodeksu prawa kościelnego. W małym, kieszonkowym formacie, przejrzystym

drukiem i zwięźle a łatwo zrozumiała co do treści, zestawiono wszystkie w praktycznej pracy duszpasterskiej zachodzące przepisy prawa kan. oraz niektóre zasady moralne. Dla potrzeb proboszcza i spowiednika, by ułatwić pierwsze zorjentowanie się w załatwieniu sprawy, odda ta książeczka wielkie usługi. Prócz jasnego zestawienia przepisów kanonicznych dodano zestawienie w chronologicznym porządku tych czynności kapłana, których on dokonuje z okazji załatwiania niektórych kazusów praktycznych. Także dodano wzory wniosków do władzy duchownej w różnych sprawach n. p. rozgrzeszania od grzechów, cenzur, dyspens od przeszkód małż., dotyczących przyjmowania fundacji pobożnych i t. d. Znajduje się też dość obszerny szkic nauki przedślubnej treściwie i nowocześnie ujęty. Na końcu podano bardzo szczegółowo indeks.

Katolicki Związek Abstynentów wydał w ostatnim czasie następujące dziełka, podające materjał do kazań i wykładów na Tydzień Propagandy Trzeźwości:

Prof. Seelieb: „Katolik wobec sprawy alkoholizmu“ str. 30 . . . . . . 0·30 Zł
Ks. Gołdyński: „Kościół a sprawa alkoholizmu“ str. 8 . . . . 0·30 „
Radym: „Chrystus Pan, a ruch abstynencki“ str. 10 . . . . 0·15 „
Prof. Dr Gantkowski: „Najważniejsze zagadnienia z dziedziny alkoholizmu“ str. 36 . . . . 0·50 „
„Kapłan katolicki w walce z alkoholizmem“ (zbiorowe) str. 23 . . . . 0·40 „
Ks. Dr Ciemniewski: „Brońmy ojczyzny“ str. 23 . . . . 0·40 „
Dr Niesiołowski: „Kryzys gospodarczy, a kwestja alkoholizmu“ str. 8 . . 0·20 „
P. Wężykówna: „Nasz wróg“, zbiór wierszy i powiastek, str. 64 . . . . 1·— „

Dla organizacyj katolickich i ognisk młodzieży polecamy ponadto przeźrocza propagandowe, „Przyjaciela Trzeźwości“, kwartalnik dla ludu (przedpłata tylko 75 groszy rocznie) oraz „Świt“ dwumiesięcznik dla osób inteligentnych (przedpłata 4 Zł rocznie). Adres Związku brzmi z dniem 1. I. 34. r.: *Poznań, ul. Podgórna 12 b.*

Zmiany wśród Duchowieństwa

Instytuowani na probostwa: ks. Franciszek Babiuch na probostwo w Siemiechowie, ks. Jan Złotnicki w Cerekwi, ks. Felks Pudełko w Biesiadkach, ks. Franciszek Okoński w Chronowie.

Zrezygnował z probostwa ks. Michał Beister, proboszcz w Zborowicach.

Administratorami zamianowani: ks. Feliks Cebula w Zborowicach, ks. Józef Wałek w Tropiu.

Przeznaczeni na katechetów: ks. Dr Wawrzyniec Dudziak, katecheta gimn. w Mielcu, do szkoły powszechnej w N. Sączu, ks. Dr Wincenty Bialik, katecheta szkoły powsz. w Limanowej, do gimnazjum w Mielcu, ks. Józef Midura, wikarjusz w Zawadzie, do szkoły powszechnej w Jodłowej, ks. Jan Rysiewicz, wikarjusz w Barcicach, do szkoły powszechnej w Limanowej.

Ks. Władysław Lesiak, wikarjusz katedralny, zamianowany jeneralnym sekretarzem Związku Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej męskiej; ks. Karol Pękala, dotychczasowy sekretarz jeneralny, dyrektorem Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej.

Przeniesieni X. X. Wikarjusze: ks. Józef Śledź z Ryglic do Barcic, ks. Wojciech Zięba z Ujścia Solnego do Siedlisk-Bogusz, ks. Juljan Juza z Porąbki Uszewskiej do Szczucina, ks. Józef Misiak z Nowego Sącza do Porąbki Uszewskiej, ks. Tadeusz Robak z Pleśnej do Ryglic, ks. Franciszek Borowiec z Tropia do Gręboszowa, ks. Kazimierz Zatorski z Zakliczyna do Tarnowa, ks. Adolf Boratyński ze Siedlisk-Bogusz do Ujścia Solnego.

Zmarł:

ks. Andrzej Piś, proboszcz w Tropiu, ur. w 1877, wyśw. 1903, — zapisany do Stow. wzaj. modłów.

R. i. p.!

W Tarnowie, dnia 15 stycznia 1934.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† *FRANCISZEK, Bp.*

Nakładem Kleru Diecezjalnego Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie